СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 46. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 25. лютого, 1929. VOL. XXXVII. No. 46 Jersey City, N. J., Monday, February 25, 1929. THREE CENTS.

АМЕРИКА В ЗГОДІ З УСІМИ ДЕРЖАВАМИ КРОМІ СОВІТІВ

ТАК ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ КУЛИДЖ У СВОЇЙ ПРАЩАЛЬНІЙ БЕСІДІ. ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ ПОЛІТИКИ „СОЮЗІВ".

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — Вчора відбулася в Джордж Вашингтон университеті промоція президента і Миссис Кулидж на почесних докторів. З тої нагоди виголосив президент бесіду, яку треба уважати вже дійсно пращальною. В тій бесіді підніс він ще раз успіхи своєї адміністрації, зазначуючи, що він не полишає ніякої важної міжнародної справи незакінченою. Злучені Держави, твердив Кулидж, живуть в як найкращих відносинах зі всіми державами світа, за виїмком одних совітів. Европа запросила тепер Американців до участи і проводу в репараційних нарадах в довірю до американської справедливости й обективности. А з державами Полудневої і Центральної Америки відносини ще ніколи не були таді добрі як тепер.

Промоція відбулася в день свята народин Вашингтона. З того приводу радив Кулидж памятати на заповіт Вашингтона, котрий поручав Америці жити в добрих зносинах зі всіми, але вистерігатися спеціяльних союзів, які можуть легко спричинити війни і другі нещастя.

КАНДИДАТІВ НЕ БРАКУЄ.

Є ЇХ АЖ 150, АЛЕ СЕНАТОРА БОРИ НЕМА МІЖ НИМИ. ГУВЕР МАЄ З ЧОГО ВИБИРАТИ.

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — Вибраний президент Гувер ще досі не закінчив остаточного вибору всіх членів кабінету. Кажуть, що він основно студіює кваліфікації яких 150 кандидатів, котрі стоять на лісті як кандидати на членів кабінету Гувера. Одно певне, що до кабінету не ввійде сенатор Бора. Кажуть, що Бора і Гувер це приятелі, але Бора є того темпераменту, що він не знесе иншої думки, а програма уряду і його власна не зовсім однакові.

КУЛИДЖ І КЕЛОҐ ЗАКУПИЛИ КРІСЛА.

ЗНАЧИТЬ, ЩО ТІ ОБА ВЖЕ НАПЕВНО ОПУСТЯТЬ БІЛИЙ ДІМ.

ВАШИНҐТОН, 23. лютого. — В Білім Домі дивуються, що досі закуплено тільки два кабінетові крісла. Це такий звичай, що уступаючі з кабінету секретарі відкуплюють заразом крісла, на яких урядували, і беруть їх собі на памятку. Саме тепер за кілька днів має ввійти до Білого Дому новий президент і новий кабінет. Треба отже доставити нові крісла, та старих не забирають. Тілько двох зголосилося забрати свої крісла, а це президент Кулидж і секретар стейту Келоґ. Кажуть, що другі члени здержуються, щоб перед часом ніхто не догадався, які наступлять зміни.

ЗАБЕРУТЬ МАРИНАРІВ З НІКАРАҐВИ.

СЕНАТ ЗАБОРОНЯЄ ДАВАТИ ГРОШІ НА УДЕРЖАННЄ АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКА В НІКАРАҐВІ ПО 30. ЧЕРВНЯ 1930 Р.

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — В сенаті сталася несподіванка. Ото на внесення сенатора Дилла, демократа зі стейту Вашингтон, перейшла поправка до буджету, яка означує речинець американської інтервенції в Нікараґві. Сенат ухвалив, що годиться удержувати американське військо в Нікараґві тільки до 30. червня 1930 р.

$12,370,000 НА ФЛЬОТУ.

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — Сенат ухвалив виасиґнувати ще того року $12,370,000 на будову кружляків. Це так тільки на початок.

БАНДИТИ ПІРВАЛИ ДВОХ ІНЖИНІРІВ.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВИКУПУ, В ПРОТИВНОМУ РАЗІ ГРОЗЯТЬ СМЕРТЮ.

МЕКСИКО СИТІ, 23. лютого. — До часопису „Ексцельзіор" доносять, що в стейті Ґванаято пірвали бандити двох майнерських інжинірів Американців, захопивши їх в ночі, в часі, коли вони спали. Пірваних бандити сховали в горах, а залишили записку, що коли не одержать викупу, то їх постріляють. Вислано військо, щоб шукало за бандитами і нещасними жертвами, але боїться, що ті пошукування готові ще прискорити смерть пірваних.

ДОРОГИЙ СНІГ.

ЧИСТКА МІСТА КОШТУЄ $1,000,000.

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — Алфред А. Тейлор, комішенер чистки вулиць, подає, що місто Ню Йорк так засипане снігом, що треба вже тепер видати один міліон долярів, щоб очистити місто. А як тільки знову впаде сніг, треба буде нового видатку. Понад 20,000 людей є тепер занятих при чистці міста. Робітникам платять по пять долярів денно.

СМЕРТЬ КАБАРЕТОВОЇ ДІВЧИНИ.

АТЛЕНТИК СИТІ, 23. лютого. — Молода 18-літна Дорота Смит забавлялася в товаристві веселих мущин. А над раном знайшли її з простріленою головою. В звязку з тим арештовано Лестера Е. Бренінґа, президента Ґлюстерської окружної податкової ради. Кажуть, що це він забавлявся з дівчиною і її застрілив.

ВЕР ТАКИ НЕ БУДЕ В СЕНАТІ.

АЛЕ ЦЕ ВЖЕ ВИРІШИТЬ СЛІДУЮЧИЙ КОНГРЕС.

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — Сенатор Рід, демократ з Мізурі, домагався недопущення вибраного сенатора Вера до сенату ізза виборчих надужить. Справа та вже тягнеться три роки і то ізза паралїжу Вера. Сентимент в сенаті такий, що Вера таки до сенату не допустять. Але справа та не буде вирішена на теперішній сесії, а буде віддана слідуючому сенатови.

ІДИЛЛЯ.

„Дзеннік Львовскі" в замітці п. з. „Мають доволі підюджування й ненависти" захоплюється тим, що в Щуровичах, радехівського пов., місцевий греко-кат. парох о. Плешкевич виголосив на запрошення лат. пароха Вітека проповідь в місцевому костелі на латинський новий рік — по польськи.' За це кс. Вітек зреванжувався так, що на другий день наших Різдвяних Свят виголосив проповідь — у церкві (не сказано, в якій мові). Справді: ідилля...

БІДА З МЕНШИНАМИ.

Біду має Польща з так званими „мнейшосцями". А щоб цієї біди не мати, хотілиб польські політики зробити щось таке, щоб ці „мнейшосці" зникли. І от вговорюють „мов в жида хоробу", що в Польщі живуть самі Поляки, а тільки ріжниці є у вірі. Таке мудре наговорив недавно польський посол Строньскі на викладі своєї політичної мудрости у жидівськім клюбі. Він виразно сказав: „Жидівська людність не може бути трактована як національна меншина (мнейшосьць), бо нема етнічних (т. зв. родових) ріжниць між людністю польською і жидівською, а є тільки ріжниці віри".

З того виходить, що в кождім Поляку є така сама жидівська кров як у Жида.

Самі Жиди висміялися з тої мудрости і питаються в жидівській газеті „Хвіля": чи часом через те не буде в Поляків закаження крови.

СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ УСРР.

Економнарада, обміркувавши стан споживчої кооперації України, сконстатувала чималі успіхи: 1927/28 року кооперовано було тільки 50% членів профспілок, а тепер 73%; кооперованих селян було тільки 43%, а тепер 53%, до чого 80% усіх бідняцьких дворів — члени споживчої кооперації. Проте в роботі споживкооперації є серйозні хиби. Робкоопи і Сільепо не обслуговують як слід споживача. Економнарада вважає за потрібне звернути найбільше уваги на поліпшення якости роботи кооперації. Треба дійти того, щоб робкоопи задовольняли допит на с.-г. продукцію що найменше на 45%, замісць теперішніх 20%. Треба, щоб не було черг коло кооперативних крамниць, що помічається останнього часу. Вукопспілка повинна відкрити по селах і містах, а найбільше в промислових центрах, не менше як 3,000 кооперативних крамниць і 1,000 нових яток.

ТРОЄ ДІТЕЙ УДУШИЛИСЯ В ДИМІ.

Робітник Петро Дашковський у Підбірцях біля Львова дня 23. січня ц. р. лишив без опіки двоє своїх дітей, 3-літнього Йосифа і 1-літнього Володимира та однолітнього хлопця свого шваґра Накнинького. Діти запалили дідуха, що лежав в хаті, і всі троє в димі подушилися. Трохлітній Йосиф видно хотів рятуватися, бо відломав деревляну клямку від дверей та не міг їх отворити. Потім поукладав своїх братчиків на лавці і сам на них ліг. Цікаве, що сестра Дашковської, яка мешкає по другім боці, лише через сіни, не чула крику дітей.

ОТЖЕ НЕ НІМЕЦЬКІ ЧИ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГРОШІ?

З „Газет-и Львовськ-ої" (ч. 21 з 25. м. м.) довідуємося, що український орган у французькій мові „L' Ukraine Nouvelle", який виходить у Парижі, субвенціонує замериканізований український міліонер п. Смук. Принайменше раз не пишуть ні про німецькі марки ні про большевицькі карбованці...

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

Дня 23. січня товаровий поїзд у переїзді стацією Ягольниця (Тернопільщина) віхав на шини, заставлені тягаровими ваґонами. Наслідком того розбився ваґон тютюну, ушкодилися два інші ваґони з тютюном і вискочило зі шин 8 ваґонів та льокомотива. Машиніст поїзду Мик. Яґелович, ранений, помер у шпиталі.

ДВА МУЗЕЇ.

У величезних коридорах нового будинку ВУАН розташовують два акедемічні музеї, що чимало збільшили свої експонати й мають вкласти виключно цінні одиниці до скарбниці наукових закладів Радянської України. Це — музей зоольоґічний та національний ґеольоґічний музей УСРР.

Крім цього коридору зоольоґічний музей ВУАН має тутже ще 7 кімнат: 5 для наукової роботи співробітників, 1 для бібліотеки та 1 для дезинфекції колекцій. Скарби музею складаються: надзвичайно багата колекція пташиних шкірок (8,000 експонатів), 500 пташиних опудальців, колекція ссавців (300 експонатів). Найцінніший експонат музею це біловезький зубр, яких тепер уже нема в Біловезькій пущі. Крім того музей має багато спіртових препаратів рептилій, найбільше з Туркестану, колекцію комах (понад 100 тисяч експ.), дуже цікаву біольоґічну колекцію метеликів київських та індо-австралійського краю. Своєю повнотою виділяється також колекція двохкрилих комах (мух) та колекція мурашок.

Протягом зими музей закінчить свою організацію в новому приміщенні й на весні його відкриють для відвідувачів.

Національний ґеольоґічний музей УСРР розташовується в такому-ж коридорі на нижчому поверсі. Цей музей новий. Його закладено декретом Раднаркому при ВУАН тільки в літку 1297 року. За ґрунт музею покладено великі ґеольоґічні колекції, що їх зібрав ґеольоґічний кабінет ВУАН. Нині до цих колекцій прилучено деякі колекції київського ІНО. Крім коридору музей має 6 великих кімнат.

Мета музею — репрезентувати мінеральні багацтва України та сумежних країн, але він має чимало цікавих матеріялів з країн усього світу. Через обмежену площу свого приміщення покищо музей виставляє тільки незначну частину своїх експонатів, серед яких є й дуже цінні унікати.

Музей поділяється на такі відділи: мінеральоґії та петроґрафії, корисних копалин, палеонтольоґії, загальної ґеольоґії та реґіональної ґеольоґії (ґеольоґічна будова окремих округ України).

У травні ц. р. музей буде змонтований і він широко відкриє свої двері для відвідування екскурсіям і окремим громадянам.

ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.

Між польськими партіями в соймі і поза соймом прийшло до порозуміння в справі самоврядування у Львові та Кракові. Напрямною порозуміння є обмеження прав українського населення у Львові та жидівського в Кракові. Доказом порозуміння є, що на найближчі засідання соймової адміністраційної комісії запросив през. комісії пос. Полякевич у характері експертів представників Союзу Польських Міст. Союз цей давно вже виготовив меморіял, а наскільки справа торкається Львова й Кракова, то в згаданих тенденціях.

УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ.

Дня 25. січня на засіданні бюджетової комісії в голосуванні над бюджетом міністерства освіти в Польщі приняти на внесення ППС. суму 110,000 зол. на вступні організаційні видатки на український університет у Львові.

ФРАНЦІЯ ПОЛЬЩА И УКРАЇНА.

Відомий знавець українського життя Француз проф. Рене Мертель видав нову книжку „Ля Польонь е Ну" (Польща й ми), присвячену взаєминам між Францією, Польщею й Україною.

ЗА СКРЕСЛЕННЯ СУБВЕНЦІЇ ДЛЯ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ.

Дня 25 січня підчас третього читання бюджету міністерства хліборобства на соймовій бюджетовій комісії пос. Камінський (ББ) поставив внесення на скреслення суми 158 тисяч зол., призначених для „Сільського Господаря" у Львові. Пос. Блендовський (також ББ) закинув при цьому соціялістам, що коли допустили до ухвалення внесення в другім читанні, тимсамим піддержали господарський націоналізм. На це пос. Хруцький викликнув під адресою санації: „Ви гірші, ніж ендеки!" В голосуванні внесення пос. Камінського впало.

ЛІЧЕННЯ СОНЦЕМ (ГЕЛІОТЕРАПІЯ) В СТАРИНУ.

Ще в старинних часах люде знали, що проміні сонця оживляють і скріпляють тіло чоловіка, а навіть лічать деякі недуги. Згадує про це старинний письменник-історик Геродот. Старинні Єгиптяне, котрих культура була дуже висока, а також Греки і Римляне розуміли вартість сонішних промінів і уживали їх проти ріжних недуг. Римляне уладжували на дахах своїх плоских домів спеціяльні будови, т. зв. „солярія (solaria, сонце по латински sol). У тих „соляріях" вигрівалися, виставляючи тіло на ділання сонішних промінів, а після того купалися і масувалися. Культ (почитання) сонця у старинних часах був узагалі дуже великий. Майже всі народи почитали сонце як свого бога, бо бачили в ньому жерело тепла, конечного для всякого живого організму. Пізніше той культ, у середновічних часах, підупав. Щойно в 19. столітті звернули увагу на добродійну силу сонця й почали її близше досліджувати.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІЙНА СЕЛЯН З КОМУНІСТАМИ

ЗАВЕДЕНА ПРИМУСОВА АСЕКУРАЦІЯ КОМУНІСТІВ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ В СЕЛАХ. СЕЛО НАЙНЕБЕЗПЕЧНІШИЙ ФРОНТ ДЛЯ БОЛЬШЕВИКІВ.

ЛОНДОН (Англія), 23 лютого. — Радянська влада завела примусову асекурацію на випадок покалічення та смерти всіх комуністів, агентів влади, що працюють у селах. Сталося це тому, що селянство систематично нападає на представників радянської влади та кищить їх. Комуністи вважають тепер роботу серед селян найнебезпечнішим для себе фронтом.

Голова українського радянського уряду, Чубар, заявив отверто, що завести примусову асекурацію для агентів комуністичної влади довелося тому, що селяне дуже часто виступають проти них активно. Асекурують їх на випадок смерти і на випадок каліцтва.

ХАРЧОВІ ЗАВОРУШЕННЯ.

ТИСЯЧІ ГОЛОДНИХ ЖИДІВ НАПАЛИ НА ХАРЧОВІ СКЛАДИ ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ.

ЛОДЗЬ (Польща), 23. лютого. — Тут находяться харчові склади Жидівського Допомогового Комітету, що служать базою для видачі харчів голодуючим жидівським родинам. Останніми днями комітет не задовольнив усіх прохань голодуючих.

Пятьтисячний натовп голодних Жидів напав на харчові склади Комітету й хотів захопити їх силою. Служачі Комітету боронили його від нападу. Підчас боротьби кількох служачих Комітету зістало тяжко побитими та покаліченими. Таксамо й нападаючі були добре потовчені. Лише великі відділи поліції припинили заворушення.

НОВА ВІЙНА В КИТАЮ.

ВІЙСКА НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА РОЗБИЛИ ПОВСТАНЦІВ. ОБИДВІ СТОРОНИ ЗНОВУ КОНЦЕНТРУЮТЬСЯ ДЛЯ НОВОГО БОЮ.

ЧІФУ (Китай), 23. лютого. — В Китаю наново розпочалася горожанська війна Жовніри, що раніше були в армії Чанг Тзо Ліна, а які тепер знаходяться в армії націоналістичного правительства, збунтувалися під проводом ґенерала Чена, ґубернатора провінції Шандунь.

Правительство вислало свої війска для здавлення повстання. Після двохденкого бою 7,000 правительственних війск розбили 26-тисячну армію повстанців. Тепер вони знову концентруються в иншому районі, готуючись до дальшої боротьби. По останім відомостям в боротьбі бере по обох сторонах участь 70,000 війска.

ГОЛОД У КИТАЮ.

ТИСЯЧІ НАСЕЛЕННЯ ЩОДЕННО ВМИРАЮТЬ З ГОЛОДУ. ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ ДАЄ ЖАДНОЇ ДОПОМОГИ.

ПЕКІН (Китай), 23. лютого. — Голод у Китаю захоплює все нові райони. Десятки міліонів населення ріжних провінцій засуджені на смерть від голоду. Вже тепер голодуючі щоденно вмирають тисячами. Правительство жадної допомоги до цього часу не організувало. На заклик інтернаціонального допомогового комітету в Китаю, щоби за кордоном зібрати на його працю 12,000,000 долярів, нема широкого відгуку. Тепер Комітет годує 175,000 голодуючих із загальної скількости їх принаймні 20 міліонів.

Навіть при відповідних засобах боротьба з голодом у Китаю надзвичайно тяжка, бо треба доставити голодуюним 900,000 тон харчів у місцевости далеко положені від залізниць, що часто не мають жадних засобів комунікації.

АВСТРІЯ БІДУЄ.

ТОРГОВЕЛЬНІ ФІРМИ БАНКРОТУЮТЬ. МІСТО ВІДЕНЬ І ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИЧЕРПУЮТЬСЯ З ФОНДІВ НА ДОПОМОГУ НАСЕЛЕННЮ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 23 лютого. — Останкі морози в Европі зовсім припинили торговлю у Відні. Тому майже вся торговля стоїть перед повним банкроцтвом. Властителі торгових та ріжних промислових підприємств звернулися до уряду, щоби він звільнив їх від плачення податків, поки вони не поправлять своїх підприємств.

В той самий час уряд заявляє, що всі його фонди, які були призначені на випадок ріжних надзвичайних потреб, уже вичерпані. Тепер мусять самі міські уряди опікуватися бідуючим населенням. Але міські каси також стоять на вичерпанню всіх своїх фондів.

ГАЗОЛІНА З УГЛЯ.

АНГЛІЙСЬКІ ХЕМІКИ ВИРОБЛЯЮТЬ ГАЗОЛІНУ ДЛЯ ЛІТАКІВ З УГЛЯ.

ЛОНДОН (Англія), 23. лютого. — Останні два тижні йдуть проби з газоліною виробленою з угля. Всі спроби, що переводяться ріжними літаками, показують цілковиту пригідність і добру якість ґазоліни, добутої хемічним засобом.

МОРОЗИ ПРОХОДЯТЬ.

ПАРИЖ (Франція), 23. лютого. — У Франції морози почали проходити. Сапери розчищують деякі ріки від ледових заторів На Марні сапери рвуть динамітом леди, щоб запобігти виливови ріки. Робляться приготовання, щоби не допустити до виливу ріки Сени, що може наробити необчислимі шкоди населенню.

На Дунаю затори криги розбивали з гармат, щоб розчистити дорогу пароплавам.

При обвалі снігової лявини в Югославії згинуло сім душ.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery, Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТАКИ ЗАСУДИЛИ!

Як донесли телеграми з Варшави, польський апеляційний суд знову засудив Івана Вербицького і Василя Атаманчука, невинно обжалованих о вбийство шкільного куратора Собінського. Попередний вирок змінено остільки, що коли раніше засуджено обох обжалованих на кару смерти, то тепер повісять Івана Вербицького, а Атаманчука засадять на 10 літ до вязниці.

Знаючи від давна ті дороги, якими ступає польська справедливість, можна було надіятися, що так а не инакше випаде нове рішення польського суду. Публична опінія і той розголос, який зроблено тій справі з боку заморської української іміграції, змусили польський найвищий суд віддати засуд Вербицького і Атаманчука до розгляду апеляційному трибуналови. Та це в нічім справи не змінило. Бо рішення опинилося в руках тих самих польських кровожадних шовіністів, що й передше. Нову розправу розписано головно з огляду на заграничну опінію, для її збаламучення, щоб показати, що перший пєльський суд був справедливий. Дуже можливо, що Польща буде боятися навіть тепер виконати засуд смерти на Вербицькім, та що президент польської держави „уласкавить" невинно засудженого, але це буде зроблене рівнож тільки тому, щоби знову замилити очі світови і представити польську тюрму народів як благородну державу.

Та на засуді невинно обжалованих та справа скінчитися не сміє. Українська парляментарна репрезентація мусить поробити в першу чергу всі можливі заходи, щоби вратувати життя невинної людини. Дотого саме тепер являється добра нагода видвигнути ту справу перед Союзом Народів, коли там на Зборах Союза розпічнеться дебата над охороною національних меншостей. Український нарід не є заступлений в Лідзі Націй, бо не є державним народом. Але може ту справу рушити при допомозі Німців, бо саме німецький міністер загряничних справ Штреземан заповів, що порушить питачне національних меншостей в цілій ширині. Як відомо, до цього кроку спровокувала його Польща, тому й треба йому відповідних матеріялів, щоби показати, як Польща не придержується міжнародних зобовязань не тільки супроти Німців, але й супроти других, поневолених Польщею народів.

Кромі того Українська Військова Орґанізація заповідала, що на случай засуду невинно обжалованих заангажує вона поза Польщею инший, міжпартійний суд, де викаже, що Вербицький і Атаманчук невинні в убийстві куратора Собінського. Тепер пора взятися за ту справу. Американські Українці, що могли, то й зробили, щоби ратувати невинних. Ми готові дати і дальшу поміч, але край мусить нам донести, що він задумує далі в тій справі робити.

МОНАРХІЧНА ЧЕРВА ВОРУШИТЬСЯ

На брудному монархічному морі знову пішли хвилі, знову заворушилася смердюча монархічна черва. Смерть Миколи Миколаєвича викликала серед них нову хвилю рухливости та активности в сторону обєднання „Миколаївців" з „Кириловцями". Отже на внутрішньому монархічному фронті почалася консолідація сил недобитків ріжних монархічних груп і туди зі своєю клешнею, як завжди, поліз і „гетман всей Украйни". Звичайно, скоро прийде „спростовання" від „гетманської" управи, що це вигадка українських „анархістів", „большевиків", „недержавників", „соціялістів" і т. п., словом: вигадка всіх груп і верств українського народу, що не стають під гетьмансько-монархічний прапор.

Гетманська управа знову вже в сотий раз буде називати участь Скоропадського в російсько-монархічнім русі злісною вигадкою Українців, ворогів „единоспасаемого для української державности" гетьманату. Але дивна річ, що й чужинецькі кореспонденти завзялися на Скоропадського й кожного разу, як тільки йде розмова про монархістів з табору „Кириловців", обовязково згадують і „гетмана Украйни" як вірнопідданого „царя Кирила". Не думаємо, щоби кореспонденти-чужинці завжди памятали, що десь сидить група Скоропадського, яка, прикриваючись прапором української державности, веде агітацію за відбудовою „Єдіной" монархічної Росії. Скорше таки дійсно Скоропадський та його прибічники не пропускають нагоди кожного разу активно виявити свої „вірнопідданчі" симпатії московському цареві, а тому все й попадають на перо чужинецьких кореспондентів.

Видно, що справа скоропадчуків стоїть не дуже то тверде серед Українців, коли вони навіть і не пробують покладатися на власні сили, а шукають собі поперття серед московських монархістів. Вони навіть бояться заявити отверто, що йдуть з московськими монархістами, бо знають, що тоді загублять і тих небагатьох українських політичних темняків, що, побаламучені гетьманською ідеєю, ще тримаються при скоропадщині й ніби творять його гетьманську армію. Бо ж сам Скоропадський отверто сказав те, що робить, а саме: „Так, я йду з російськими монархістами, бо думаю, що для Українців досить мати свого гетьмана, вірнопідданого русскому царю", то тодіб побачив, як скоро залишився він лише зі своїми „генералами" від гетьманату. А з таким гетьманом та його групою навіть і кириловці не пожурилиб.

Сучасні події в СССР також дають даремну надію монархістам, в тім числі й нашим скоропадчукам, що там може прийти до такого стану, коли вже настане й їх час пробувати свої сили. Але на кого вони сподіваються спертись? Хіба вони не розуміють того, що робітник і селянин ніколи не захоче повернення старого царського ладу з його поміщиками, жандармами, карними загонами й з жорстокою помстою за участь в революції. Коли монархо-скоропадчуки цього не розуміють, то нарід сам розуміє, що сучасне його лихо й страждання є лише покута за поміщицько-царське панування в бувшій Росії. Все, що сталося по революції, це лише наслідки того страшного стану політичного й економічного поневолення, яке панувало в бувшій Росії до самої революції 1917 року.

Коли тепер монархісти й ріжні інші чорносотенні вороги большевизму нападають на нього, а разом з тим ще з більшим завзяттям виступають проти демократії й народоправства, то вони мусять на кождім кроці памятати, що їх й лише їх вина в тому, що російська революція набрала таких кривавих і страшенно руйнуючих форм. Большевизм це лише цвітка на тому стеблі російського життя, яке своє зерно й коріння має в дореволюційній царській сатрапії бувшої Росії. Лише демократизм і народоправство, лише повна свобода народу нічого спільного не мають з тим, що засівала й кохала сотки років царська Росія. Кожна диктатура й сваволя одної групи, чи партії, під яким би назвиськом вона не була, в бувшій Росії, завжди буде виростати й цвисти лише на стеблах, що виросли з коріння, яке викохала царська Росія.

Боротьба всіх народів бувшої Росії за демократію і за політичну, соціяльну й національну свободу нічого спільного не має з жадною диктатурою певної групи, чи партії. Тому свідомий нарід всіма своїми силами буде боротися проти всяких диктатур, якої вониб не були масти. Зокрема й національно-державне визволення українського народу лежить лише в демократії, лише силами всього народу можна створити українську державу, а не одною групою своїх і московсько-польських поміщиків, що маленькою жменькою купчаться біля Скоропадського.

Для українського народу далеко близшими є працюючі маси инших народів, ніж свої власні поміщики та реакціонери. Кожен виступ гетьманського пуджала говорить про необхідність тіснішого зближення між собою всіх груп працюючого українського народу, а в першу чергу про потребу зближення тих, в чиїх руках національно-політичний провід мас. Це буде найліпша відповідь на всі гетьмансько-монархічні заходи непрошених „спасителів України".

Доказ.

Він: Кожда жінка знає лише заперечувати.
Вона: Це неправда!

—o—

— Вгадай, чому поросята, як народяться, похнюплюють голови до землі?
— Чому?
— Бо встидаються, що їх мама — льоха.

ОРҐАНІЗАЦІЙНА ПЕРЕПИСКА

Отсим повідомляється, що друки на грамоти, яких забракло і не мож було видрукувати підчас будови нового дому, вже є готові і до кінця сего місяця бракуючі грамоти будуть виписані і вислані до відділів для роздачі членам. З огляду на ощадність часу і коштів пересилки тимчасових посвідок-грамот, які в тім часі були викрукувані в місце оригінальних грамот, непотрібно звертати до гол. канцелярії а тільки до рук відділових урядників. Гол. канцелярія вишле грамоти, кому належаться після залишених купонів, а відділові урядники виміняють їх за тимчасові посвідки і ті посвідки сейчас на місци знищать. Ті посвідки були важні тільки на означений на них час, який уже минувся, і ті посвідки остали безвартні. Для того колиби хто й затратив таку посвідку і до виміни не міг її предложити, то такому належить оригінальну грамоту доручити коли він (вона) під іншим зглядом до посідання оригінальної грамоти є управнена і така зістала до відділу надіслана.

Хтоби не отримав грамоти до кінця сего місяця, то зволить за такою впімкутися посередництвом свого відділу.

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦІЇ.

Член з 371 відділу. — Наша редакція вже поробила відповідні кроки у менаджера боротьби і деінде, щоби оголошувати наших борців як Українців. Але найбільший хосен буде тоді, коли Українці, читачі американських газет, будуть писати до американських газет і перед ними протестувати, щоби більше не писали про українських борців Кириленка і Залізняка як „русских", бо вони Українці. Боримся всі ріжними дорогами, а згодом таки добємося свого.

В. Ф., Вотервліт. — Будьте певні, що колиб ми одержали протест громади в справі Атаманчука і Вербицького, то булиб і помістили. А раз його не маємо, то й не можемо друкувати.

Н. М., Менвил, Н. Дж.—Не пишіть олівцем і пишіть виразно, коли хочете, щоби можна було прочитати те, що пишете.

Ю. Г., Плимавнт, Па. — Такого міста не знаємо.

П. К., Филаделфія, Па. — Ми знаємо, що Гагенбек приїхав до Ню Йорку. Та не можемо Вам сказати, де саме він тепер перебуває. Найкращу інформацію одержите в німецькім конзуляті.

Читач з Вінніпеґу. — По можности подаємо висліди боротьби, тільки з деяким опізненням.

М. Г., Пітсбург, Па. — Колиб з концертом не лучено комуністичної пропаганди, то річ ясна ми містилиб того рода справоздання. А так, годі.

Всім, що надсилають нам вирізки з чужих газет, щире спасибі!

СПРАВЛЕННЯ.

Стодолярова жертва на Дім Інвалідів, проголошена як жертва з Кенмор, повинна бути оголошена як жертва громади Акрон, Огайо.

ПІОНІРАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Поміщений в попереднім числі „Свободи" під висше наведеним наголовком вірш, написав гром. Степан Мусійчук з Шикаго, Илл.

Жінка (сердито до чоловіка, що, кермуючи автом, утратив владу над кермою): Я дала би тепер увесь мій маєток, щоби видістатися з авта.

Чоловік: Шкода викидати гроші. Ми і так зовсім даром вилетимо з авта, як зараз ударимо в отсей мур!

СУСПІЛЬНЕ ПИТАННЯ В СТАРИННОМУ ЄГИПТІ Й ИНШІ ЦІКАВІ СПРАВИ

—o—

Чи оплачується досліджувати життя старинних Єгиптян? З поніжчого переконаємося, що наука про старинний Єгипет не є така суха й мертва, як то загально думають. В ній є чимало цікавого та повчаючого для звичайної сучасної людини.

Робітниче питання в стариннім Єгипті.

В староєгипетських папірусах і написах є доволі примірів про робітниче життя в Єгипті. Тут треба відразу зазначити, що й ще тепер у наших часах навіть учені мають несправедливий погляд на тодішніх працедавців. Загально думають, що в Єгипті було тяжке невільництво, що наставники все стояли з батогами у руках над невільниками. Там так ніколи не було; володарі і працедавці мали високо розвинений суспільний змисл, обходилися з робітниками добре, бо знали, що заспокоєний ситий робітник працює ліпше, ніж робітник, зле відживлюваний. А подивуєтеся, коли скажемо, що робітники були князями та жили у відноснім добробуті. Грошей тоді не було, релігійні приписи просто приказували добре обходитися з робітництвом. Кождий робітник міг осягнути навіть найвище становище в державі, тому що в Єгипті не було ніяких каст. Тож мали—як бачимо—більше розвинений демократизм ніж неодна нинішня держава. Само собою, в практиці натрапляли робітники в своїх еманципаційних змаганнях на богато перепон, як то і нині буває, але здібні звичайно вибивалися наверха. Щож торкається ремісничої здібности, то щодо цього релятивно стояли вище ніж їхні нинішні товариші.

Від виховання й образування не був виключений ніхто.

З документу із дванацятого століття перед Христом довідуємося, що звичайний воротар Дувеф напоминає свого сина Хетіса, щоби порядно поводився в тебській школі писарській, де виховувався між шляхтичами. Про **египетське шкільництво** не маємо достаточних даних. Знаємо лише, що школи були при святинях, а крім того хлопці ходили на науку до писарів. Такий писар учив ученика всього, що знав. Ученик переходив до кількох таких учителів, а богато з них здобуло високе образування та визнавалися в деяких ділянках знання.

Які робітники були в старинному Єгипті?

Працювали на всіх ділянках як і нині, а дбали про них, як побачимо з поніжчого, ліпше, ніж нині. Наглядно говорить нам про це короткий опис, як будувалися піраміди. Балакається, що ставили ці піраміди невільники, яких морено і тиранізовано — а зовсім навпаки є правда. Реміснича вправність каменярів тодішніх часів була така досконала, що не пізнаєте, де шпари між одностайними бльоками каменів, що мають грани на два метри довгі. Шпари годі пізнати голим оком; є вони на 0.10 міліметрів широкі, а подивіться на нинішні памятники, зглядно на їх педестали, то побачите шпари між каменями на велику віддаль. До такої ремісничої мистецької праці не були здібні невільники, воєнні бранці. Тих уживали лише в каменоломах, що самособою була праця тяжка і виснажуюча. Якжеж ставилися піраміди? **Коли король хотів приступити до будови своєї гробниці, дав насамперед побудувати село. Там поселював робітників, яких обдарував худобою і господарськими причандалами.** Робив із ними умову, про що буде нижче. **Робітники мали свою автономію і власний суд, не підлягали іншим панам** і були обовязані виставити будову, за що, крім усього згаданого, **діставали харчі й одяги.** Колиж будова піраміди була покінчена **зіставались у селі і надалі й могли користуватися дарованою їм землею, худобою і причандалами. Було виразно заборонено вживати їх до інших робіт, або забирати їх до війська, або до будови каналів,** які були життевою справою египетської держави. **Їх власність переходила автоматично на їх потомків,** але в умові їм було заборонено продавати щось або дарувати. Коли фараон помер, вони перемінювалися на слуг духа померщого короля та виконували священичі обряди, а їх уся власність лише теоретично належала до духа покійного фараона, але на практиці було їх. А **їх майно і їх поле було теж власністю їх синів і внуків на віки вічні,** як це виразно було сказано в умові. З доходів, що правда, мусіли давати жертви, але то лише теоретично. Єгиптяни вірили, що люди, звірята і ростини складаються з тіла і з духа та що дух померщого царя насититься духом страв — і як подавали йому страви, їли їх самі. Є самозрозуміле, що така громада при піраміді істнувала лише сто або двіста літ, а на умову вже не зважали, з власниками ведено обмінну торговлю. Громади заникали, мусіли зникнути, бо за кілька соток літ уся земля в Єгипті була би належала до духів фараона і їх жреців (духовників), а для живих було би нічого не лишилося.

В стариннім Єгипті таки було невільництво?

Так. І було двоякого роду. Невільниками були всі воєнні бранці та другі, яких істнування було знищене і вони добровільно запродалися у неволю. Вони забезпечувалися умовою зі своїм паном. Пан забезпечував добровільному невільникові істнування, а невільник обовязувався, що не буде мати ніякої окремої власности. Заплати не діставали ніякої, грошей, як уже сказано, в старинному Єгипті не було ніяких, а так люди вживали лише того, що їм конче було потрібне, щоби вдержатися при житті. З воєнними бранцями обходилися дуже лагідно. Семіти й Вавилонці воєнних бранців убивали, відрізували їм руки і ноги й ріжно їх обезображували, бо хотіли їх позбутися, тому що не могли їх виживити. Зате Єгиптяни мали безмежну спроможність для поселювання, горожанства, а чим більше його мали, тим ліпше на ньому виходили; їх добробут процвітав, бо тим більше будували каналів, яких потребували до наводнювання землі. До будови тих каналів уживали майже виключно невільників. **Колиж уже такі будови покінчилися, невільники ставалися церковними слугами, а життя їх не було зовсім тяжке.** В каменоломах, що правда, терпіли найбільше, там була найтяжча праця, але при будові пірамід їх уживалося дуже мало, як уже сказано, бо така будова вимагала робітника знаменито вправленого, як це бачимо на виведених пірамідах.

Які були робітничі прилади?

Дуже досконалі. Заліза не знали, але за те мали тверду бронзу, яка досягає твердости нашої сталі. Приладами, зробленими з такої бронзи, обробляли камені, награбо обтесані в каменоломах. А що на свому фахові розумілися, на це є доказ, що вміли викувати високі обеліски, які не зломилися. Богато могли би від них навчитися нинішні інжиніри.

Якою мовою говорили і яким письмом писали?

Говорили египетською мовою, а писали насамперед письмо гієроґліфічним, себто образковим, пізніше гієратичним, що є такесаме письмо, але наче стеноґрафоване (його вживало духовенство) та найпізніше письмо демотичне, або народнє. З одного документу, написаного таким письмом, пізнаємо, що Єгиптяне дбали про робітництво. В документі тім накладається на писаря завдання, щоби обрахував, скільки буде треба матеріялу і будівельних робітників і скільки харчів денно треба їм довозити.

Такий писар мусів бути всесторонно образований?

Так — декотрі з них були геніяльними людьми. А осягали — тому, що вміли все — високі становища. Заховався документ одного намісника а заразом і команданта війск. Він хвалиться, що перепровадив поручені йому війска до Сирії, а ані одному мешканцеві, куди війско переходило, не пропав ні один личак (сандал) або шматок хліба. Так знаменито він постарався про запровіянтовання свого війска. Інший мав із каменелому в Сиені доставити камінь аж на місце будови, але дістав за мало робітників і за короткий реченець тай не мав кораблів для достави. Щож він зробив? Дерева на будову кораблів не мав, дерева росли аж у Нубії, але там по дорозі кораблям ставало на перешкоді богато водопадів. А до Лібанону було дуже далеко. Поміг собі дуже хитро: розділив своє робітництво на три части. Одна стинала дерево і будувала кораблі, друга ломила і притісувала згрубшого камінь, а третя прокопувала на катарактах (водопадах) переплави, так що вже можна було накладати на кораблі приготовлений камінь і доставити його на місце в означеному речинці.

Чи то правда, що Єгиптяни по похороні фараона вбивали всіх робітників, щоби не могли нікому показати входу до гробниці та щоби йому служили на тамтому світі?

То хіба могло бути в передісторичних часах, але в часах, про які маємо докладні звідомлення, давали фараонам до гробу деревляні ляльки, які — так вірили Єгиптяни — оживали, як лише над ними пронеслася чародійна формулка — і вже король мав свою службу. Потрібних робітників до пірамід приводили із завязаними очима і зі завязаними [illegible] їх відси відводили. Взагалі всі документи, які заховалися, доказують, що людським життям не шахували та що католицькі середновічні часи були без порівнання жорстокіші. Кара смерти була установлена лише за кілька провин: за душогубство (вбивство), за образу короля, який був — так вірили — богом, за бунт і за великі крадежі. Про мучення не маємо вістей; знаємо лише про кару на голе тіло та про биття по пятах. Мабуть була кара обрізування вух або носа, а-

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БОЛЬШЕВИКИ СПІЛЬНИКАМИ ПАНІВ.

Прошу помістити моїх пару сліз, які важким тягаром лежать у мене на серці. Читаю я і большевицькі ґазети і мало коли подибую яке число, щоби вони не нападали на наші національні ґазети. Я не є жадним політикером, а простим робітником. Завжди стараюся попирати кожну робітничу справу, коли вона не робить шкоди мойому народові. Тому підпирав би і большевиків, колиб не знав, яку кривду вони роблять цілому українському народові, а тому й українським робітникам та селянам. Критикують вони всіх і запроданцями називають тих, хто не з ними. Але щож мені тепер про них думати, коли я прочитав повідомлення про підписання нового договору большевиків з Поляками та Румунами.

Рижським миром вони вже раз віддали польським буржуям українські селянські та робітничі землі, а новим договором у Москві навіки ці землі, ще й Бесарабщину і Буковину в пансько-боярськoму ярмі закріпили. Вийшло так, що Поляки та Румуни нехай використовують українські західні землі, а московські большевики будуть використовувати східні українські землі. Нехай, мовляв, пан та боярин роблять, що хочуть на одних землях України, а ми, большевики, будемо своє робити на инших землях України. Польща та Румунія садять на українських землях своїх осадників, а московські большевики садовлять своїх. Поляки українські землі віддають Мазурам, а большевики Жидам.

Радуйся, український нещасливий робучий народе! Радуйся, український робітнику-емігранте, бо якщо захочеш повернутися на свою рідну землю, то не будеш мати місця де жити. Коли прийдеш під Польщу, то заробиш хіба у польського осадника Мазура, а коли повернешся під большевиків, то заробиш у Жида-кольоніста, бо Жиди завжди раді використати для праці нашого робітника та селянина.

Читав я, що з Америки прибула делеґація із сімох Жидів, щоби спільно з большевиками зробити пляни, як більше української землі Жидам-кольоністам роздати, а наші селяне й робітники нехай далі по чужих наймах тиняються, бо не має де дома й на гіркий кавалок хліба заробити. Незадовго заведуть цілі жидівські райони й зміниться „Українська Радянська Република" на „Жидівська Република".

Коли наш нарід боровся за землю і волю та боровся проти свого „буржуя", то не для того-ж він пролив стільки крови й стільки жертв приніс, щоби тепер його віддавали в руки польського чи румунського „буржуя", або його землі між Жидів ділили. Тепер на українських землях всім добре живеться, крім самих Українців. Я дістав цього року лист від брата, в котрім він пише, що за 20 пачок тютюну має платити 357,50 злотих кари, бож ще не досить нашим ворогам иншого здирства. Це так господарюють на українських землях польські пани та московські „робітники".

Колиб хто був цікавий, я можу показати, як Поляки знущаються над українським селянином та робітником, а большевики витаються з ними й навіть радіють, що з польськими панами тепер будуть в приязні жити, бо за це добре українськими землями заплатили.

Отак воно завжди є, коли нарід не має свого національного уряду, а має чужий, окупантський, чи ще який инший. Для чужого уряду цікаво лише затримати панування в своїх руках, а за яку ціну, то з тим він не числиться.

Ось що я думаю про ту угоду, яку тепер большевики з Ляхами та Румунами уложили. Нехай вони як не вихваляють її, або як не лають націоналістів, що виступають проти тієї угоди, робітник і селянин добре зрозуміє, хто кого й кому в неволю віддав.

Трохим Тренич,
член У. Н. Союза, від. 356,
Фреквил, Па.

ПРИВІТ БАТЬКОВІ СОЮЗОВІ В 35-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ.

Сонце ясне на небесах у промінних лунає, Батько Союз Українець радість нам звіщає, що в тяжких хвилях і твердих надіях мрії сповнились.

З тих героїв, котрі перші Союз заложили, не один уже давно в гробі спочиває, а Батько Союз за той час гарно розвиваєсь. Трийцять і пять літ істнування, кожен мусить знати, грімким слава, мов та скала, ювилей витати.

Пливи дальше, Батьку наш, на схід, на полудне, на північ та й на захід, туди, де живуть українські люди. Пробуди їх зі сну твердого, загости в їх хату, розкрий свою грудь батьківську, роскажи їм правду, а я від себе, старий твій член, тебе вітаю, перед твоїм ювилеєм голову схиляю.

Володимир Рекрут,
член 177 відділу УНС,
Провіденс, Р. А.

ГОЛОС МОЛОДІ.

Dear Sirs:—

As an interested reader of your daily paper "Svoboda" I must praise it because it is an interesting paper. It has a little of everything in it. I make sure I don't miss reading a single copy of it. I have read in the last several issues of the paper how our different Ukrainian young organizations are working and keeping together. What I would like to say about the "Svoboda" is this:

Wouldn't it be a great help to the Ukrainian National Association, as well as в big boost, if they would put out an English section with "Svoboda" once a month?

An English section once a month would keep the younger generation together or in closer contact with each other and also would organize them much faster. For instance, a Ukrainian boy or girl might like to put something in the paper that would interest the others but can't put it in because they can't write in Ukrainian. I, for instance, would like put what I think in the paper, but I can't write in Ukrainian. The paper could consist of such matters as a sporting section, telling about different Ukrainian wrestlers, boxers, baseball players, basket ball players, foot ball players or teams and different other things in the line of sports. Or a couple of good jokes, something about your organization and its progression, about the building of the orfanage and different ways to help, some history of Ukraine and its people, how the Ukrainian people of this country stand and their progress and different other articles about the Ukrainian people of this country and back in Europe. I am most sure that if your organization would do that it would benefit by so doing, because the majority of our younger generation can't read in the Ukrainian language. I am most sure that "Svoboda" would be the first Ukrainian paper in America to have an English section once a month. I would be very glad to get an answer to this letter and my suggestion to the "Svoboda".

If this plan is satisfactory to your organization and passes through, I am most sure I would do all that is in my power for your organization and the paper.

Yours truly,
(an interested reader of the "Svoboda")

M. B.
Nanticoke, Pa.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє усіх своїх членів, щоб явились на мітінґ дня 25. лютого. На мітінґу бдуе вибір делеґата на 17-ту конвенцію. Справа важна для всіх членів. Мітінґ відбудеться в годині 7-мій вечером, в церковній галі. — Ігнатій Климишин, предс.; Мих. Куба, секр.; Семен Держач, кас.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ле цього напевно не знаємо. Коли таке й ділялося, то цю кару принесли до Єгипту Семіти.

Чи знали привілеї роду?

Ні, цього у них напевно не було; вони цінили людину по її виконаній праці, по її якости. А де так оцінюють, там теж є охота визначитися. Бо коли він визначиться, то за те вміють оцінити його, винагородити. Ніякий робітник не може одушевлятися працею, коли за неї винагороджують його таксамо, як того, який виконує свою працю якнебудь, оттак для відчіпного. Колиб тепер у нас заведено оцінку праці на основі комуністичної теорії, підупала би її якість (вартість), тому ніхто не працює поправді на те, щоби працювати, лище на те, щоби жити, або заробити на удержання. Кожда людина і взагалі люди це сотворіння дуже ліниве, яке жене до праці лише голод і бажання вдержати свій рід.

Моральні правила.

Моральні правила старинних Єгиптян є досконалі. Богато з них — часом дослівно — можна найти в Старім і Новім Завіті. Зацитуємо бодай кілька з богатьох обичаєвих наук.

Язик дурного чоловіка це ніж, який перерізує його життя.

Гордість і пиха це руїна їх власника.

Хто зуміє заволодіти своїм серцем, має нагороду за всі науки.

Дурень, хоч набере сили, буде лежати у вязниці.

Не будь ненаситний, щоби не гидилися твоїм імям.

Лакомець уводиться спір і бійку у хату.

Лакомець нищить сором, милосердя і довіря в серці.

Злочинність ненаситного бажання срібла не має кінця.

Срібло то петля, яку Бог зіслав на землю ганебникові, щоби мав усе чим журитися.

Доля дає богацтво тому, хто щиро роздає зі свого.

Як бачимо, то папіруси не є суха й не цікава річ. Люди давно й давно померші оживають перед нами, пізнаємо їх життя і можемо від них неоднoго навчитися.

КАТРУСЯ Й ІВАСЬ.

Катруся:
Коб я була хлопцем,
Як Івась, вродилась,
Тоді і я булаб
На скрипочці вчилась.
Скрипочки із рук
Не кидалаб я,
Бо в музиці й піснях
Вся радість моя.
А то мушу в хаті
Порядки робити,
А Івась лиш ходить
На скрипочці вчитись.

Івась:
Чом я не вродився
Дівчиною хоч?
Тепер йди, небоже,
Й голову мороч.
Вчись грати на скрипці,
Все вчився водно,
Тому що я хлопець, —
А пощо воно?
Катруся лиш в хаті
Сидить собі все,
Мене-ж тільки праця
Кождого дня жде.

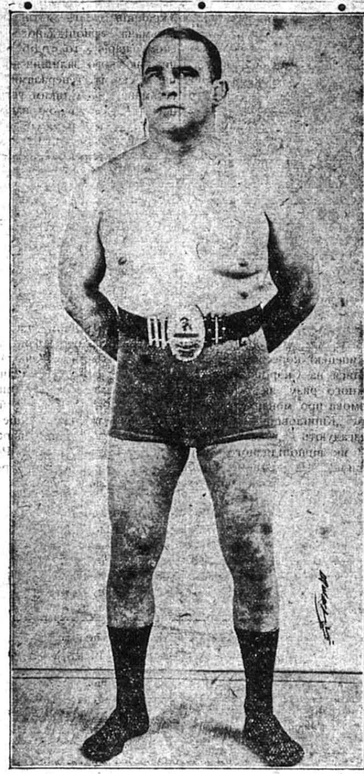
П. В. Ч.

ВЕЛИКА сензаційна БОРОТЬБА

АЖ ДО ПОБІДИ

ПОБІДНИК ДІСТАНЕ ВСЕ а ПОБІДЖЕНИЙ НІЧОГО

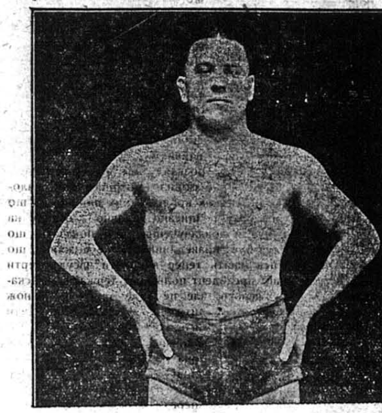
Душитель ЛЮЇС проти ЗАЛІЗНЯКА

КИРИЛЕНКО

— проти —

ҐРОЗМАЄРА

КРОМІ ТОГО БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ ТРИ ИНШІ ПАРИ.

В СЕРЕДУ, ДНЯ 27-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

В СТАР КАСИНО, 107 вул. і Лексінґтон Ав., НЮ ЙОРК, Н. Й

Дороговказ: Брати 3-тої Евені елевейтор до 106 вул., або Лексінґтон Ев. собвей до 104 вул.

ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЛУДЛОВ, МАСС.

Концерт школи.

В суботу, 9-го лютого 1929 р., відбулось у нас представлення і концерт заходом місцевої української школи при тов. ім. І. Франка (від. У. Н. С.). Школа та істнує всього сім тижнів, тому годі не згадати про цей успіх, яким увінчалась її праця в такім короткім часі.

Мимо поганої погоди саля була набита по береги. В означенім часі підноситься куртина і перед очима глядачів виринає чудова картина. На сцені великим півколесом стоїть поверх 50 школярів, майже всі в пестрих українських строях. По середині напричуд гарні український і американський прапори, а школярі поважно, бадьорс співають: „Май контрі" і „Ще не вмерла". З півколеса виходить малий школярик і піднесеним голосом деклямує:

„Ой витайте, милі гості,
[тут, у нашій школі,
Де учать нас, як здобути
[для Вкраїни волі.
Де учать нас, як любити,
[що своє і рідне,
І як життя провадити, батьків наших гідне..."

Дальше відограли менші школярі сценічну картину „До школи", взяту з життя українських дітей в Америці. Так гра як і співи малих аматорів були вповні вдоволяючі. Після цього гурт дівчат і хлопців виконав вільноручну вправу під такт „Гей, там на горі Січ іде...". Дальше слідували деклямації, як:

„Гей, гуртуймося й лучімся,
[українські діти,
Зранку, змалку вже учім-
[ся для Вкраїни жити..."

Або:

„...До віку Тебе не скують
[ланцюхи і руки не скрутять
[ворожі,
Стоять Твої вірні сини на-
[вкруги з шаблями в руках
[на сторожі..."

Дальше знов:

...„Над все однак: над ясну
[днину, над сонце, молодість,
[весну,
Я люблю люд наш, Україну,
[я люблю нашу Вітчину".

Всіх таких деклямацій було пятнайцять і всі були виконані надсподівано гарно, про що свідчили грімкі і довготреваі чі оплески глядачів. Деклямації переплітали хорові і сольові співи, а також скрипкові соля в супроводі фортепяна.

Відтак старші школярі відограли драматичний уривок „На филях зневіри" зі співами і танцями. Концерт закінчився живим образом „Вже воскресла Україна". Публика була вповні задоволена і з великим признанням висказувалась про школярів і учителя. На тім вечері були присутні учительки американських шкіл, а як дуже подобалась їм програма того вечера, доказує факт, що вони відтак у своїх школах просили учеників деклямувати і співати тісамі пісні, хоч не розуміли їх змісту.

Будучи учителем тої школи і побачивши вислід своеї праці за такий короткий час, я застановився над тим питанням, яке недавно порушено на сторінках „Свободи", а це про будуччину української еміґрації в Америці. Маючи на увазі повисше згадану школу, скажу, що нашим обовязком є за всяку ціну відсунути питання асиміляції як найдальше. Це може зробити добре вивінувана українська школа. Даймо нашим школам тут в Америці добрих учителів і шкільні підручники, а тоді сміло можемо глядіти в будучність нашої еміґрації. Бо — „який учитель, така школа, — а яка школа, така нація".

Підручники Матвійчука є під цю пору найкращими. Вони, і тільки вони, повинні найтися в кождій нашій школі тут на еміґрації.

Вже найвисша пора, щоб ми повикидали зі своїх шкіл ті підручники з ріжними Ядвіґами, Казимірами і Францішками, яких, на жаль, ще й дотепер вживається в деяких наших школах. Фахові учителі рівнож найдуться, тільки треба їх працю відповідно винагородити.

Який вплив має українська школа на нашу молодіж тут в Америці, хай послужить вірш одної з учениць, який пересилаю до редакції.

В. Петрусяк.

Купець (прийшов за заплатою): Колиж нарешті можу сподіватися від вас гроший?

Гість: Усе, любий пане!

І ЗВУКИ ПІСНІ НЕ ОЧАРУВАЛИ ЖІНКИ.

Будапештенський купець Тома Ґруц оженився з дочкою дуже багатих батьків. Дуже розпещена жінка покинула свого чоловіка вже підчас медових місяців. Відтоді Тома всюди шукав її, бо казав, що без неї нема для нього життя. Одної ночі наняв циганську музику з одної будапештенської каварні, повів її перед вікна мешкання жінки та казав грати „Валенсію" доти, поки жінка не появиться йому на бальконі. Тома нарочно вибрав цю пісню, бо обоє пізналися при звуках „Валенсії" а після шлюбу танцювали перший свій танець під звуки тої мельодії. Колиж жінка тепер зявилася на бальконі і сказала, щоби її не нарушувати нічного спокою, Ґруц добув револьвер і вбив себе на очах жінки.

СПРАВЛЕННЄ ДРУКАРСЬКОЇ ПОМИЛКИ.

У попереднім числі „Свободи" у фейлетоні на 2-гій стороні головним заголовком має бути „В Афґані". „Афґанська жінка" — це тільки підзаголовок статті.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за січень 1929 р.

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Тов. ім. Ольги Бесарабової в Бетлегем, Па., від. 47. Гонтарик Анна, Малецька Марія, Віхот Марія, Галин Анна, Паращак Параска, Когут Марія, Заблоцька Марія, Наламар Анастазія.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Шарик Теодор.
В. 3. Либа Василь.
В. 5. Лепа Марія, Федик Стефан.
В. 14. Кондрацький Олекса, Кондрацький Василь.
В. 17. Маркович Марія.
В. 21. Мельник Іван.
В. 22. Кіт Михайло.
В. 24. Круль Анна, Круль Антін.
В. 25. Осип Данило Стеткевич.
В. 33. Деркач Анна.
В. 34. Говард Василь.
В. 35. Когут Олена, Фізер Олена.
В. 44. Барна Йосиф, Захарчук Анна.
В. 46. Нискоклин Василь.
В. 53. Малецкий Стефан.
В. 54. Сутина Максим.
В. 55. Рафа Анна.
В. 63. Турко Дмитро.
В. 64. Зваліський Антін.
В. 65. Левчик Іван.
В. 70. Мицько Сергій, Самоїл Дмитро.
В. 75. Пристаю Марія.
В. 90. Мищишин Анна.
В. 94. Бабак Андрій.
В. 96. Кіщак Марія, Сірій Дмитро, Мандзяк Марія, Рефт Юлія.
В. 99. Кутний Іван.
В. 102. Басала Теодор, Топій Іван, Тарчиїни Василь, Кролоя Іван, Чупель Лука, Кардамаш Михайло.
В. 109. Гаврадо Анна.
В. 112. Лялюк Ева.
В. 116. Курдина Йосиф.
В. 127. Педихатій Денис.
В. 134. Капелюх Анна, Шпинда Тимко.
В. 135. Головінко Іван, Літовчак Юрій.
В. 136. Лупівка Михайло, Лудусь Іван.
В. 146. Липшай Данило.
В. 147. Мельничук Михайло.
В. 151. Гурчак Текля, Федоринець Іван.
В. 155. Телішевська Марія, Телішевська Агафія.
В. 157. Завадзяк Іван, Сулик Франко.
В. 162. Стельмах Мирослав.
В. 165. Драбик Юрій.
В. 169. Яковець Елисавета, Яковець Петро, Яхів Михайло.
В. 171. Провода Текля, Середенська Евдокія.
В. 172. Кима Теодор.
В. 175. Лазорчин Михайло, Лазорчин Анна.
В. 200. Парандій Іван, Квасниця Семен, Квасниця Розалія.
В. 206. Процишин Анна, Матвіїв Катерина.
В. 217. Коник Петро.
В. 220. Кучерепа Зофія.
В. 223. Процак Йосиф.
В. 225. Поцілуйко Никита.
В. 230. Крениціпрох Гаврило, Креницірох Марія, Сосновська Катерина.
В. 236. Костик Іван, Щерба Іван, Гиряк Юлія Анна, Гиряк Юліян.
В. 242. Скибяк Анастазія.
В. 247. Цицик Василь.
В. 262. Савчук Олена.
В. 276. Роман Михайло.
В. 277. Німировський Василь.
В. 285. Петрик Пантелемон.
В. 289. Дронь Анна.
В. 290. Бойко Марія.
В. 292. Хомин Петро, Кізель Анастазія, Вінніцький Андрій.
В. 295. Судовір Ева.
В. 299. Гура Зофія, Гура Ева.
В. 305. Качмарчик Стефан, Качмарчик Теодор.
В. 321. Фука Федор, Поточняк Іван.
В. 325. Пронь Василь.
В. 339. Кухда Марія, Хромяк Андрій, Мущинка Василь, Мущинка Анна.
В. 342. Ятчишин Ізидор.
В. 343. Казука Радіон.
В. 344. Лесюк Анна.
В. 349. Возьна Юлія.
В. 350. Брняк Марія, Брняк Павлина.
В. 358. Васьоник Марія.
В. 361. Ушитко Марія.
В. 363. Королишин Дмитро, Голод Петро.
В. 364. Вишь Марія.
В. 369. Деркач Андрій.
В. 372. Загурський Йосиф.
В. 382. Москалик Анна, Москалик Марія.
В. 385. Кіт Микола, Кіт Василь.
В. 400. Мовро Анастазія, Малець Марія, Шотик Агафія, Шотик Елисавета, Мозиловська Пазя.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Вайда Василь, Ваньчишин Марія, Роговський Константин, Роговська Олена.
В. 18. Стельмах Ілько, Бодзінський Стефан.
В. 20. Вербіцька Марія, Вербіцький Петро.
В. 44. Сава Ілько.
В. 63. Козель Михайло.
В. 64. Дворецький Семен.
В. 70. Чуправський Павло.
В. 73. Матович Олена.
В. 74. Буткевич Анна, Буткевич Федор.
В. 78. Зятик Іван, Косінський Михайло.
В. 80. Лехман Йосиф.
В. 81. Колодницький Теодор.
В. 85. Петрак Володимир.
В. 101. Сураповч Федор.
В. 102. Басенко Осип, Півоварник Йосиф, Півоварник Анастазія, Самсон Павло.
В. 104. Касцюк Катерина.
В. 108. Бабяк Іван.
В. 109. Кендза Михайло, Бабяк Лука, Александер Іван, Мороз Олекса, Яворський Стефан, Щепко Даниїл,Ростоцький Іван, Гураль Михайло, Курник Семен, Шумилов Василь, Андрусечко Стефан.
В. 119. Кардаш Катерина.
В. 126. Кузмин Василь.
В. 142. Крусь Антін.
В. 147. Гробовенко Павлина.
В. 166. Мігелич Яким, Галушка Антін, Мігелич Катерина, Галушка Катерина.
В. 177. Костів Параска, Шевчук Іван, Шевчук Анастазія.
В. 181. Пагут Гринько.
В. 201. Гойда Данило, Гойда Дмитро.
В. 210. Кузів Михайло, Яхніцький Володимир, Яхніцький Василь.
В. 215. Пишко Анна.
В. 216. Кухтин Іван, Винар Іван, Венгзен, Марія, Прислінський Юрій, Стацовяк Григорій, Грабський Іван, Дубінський Іван, Дубінський Петро.
В. 241. Кузів Анна.
В. 264. Тимчак Петро, Двуліт Теодор.
В. 268. Громяк Михайло, Горешко Андрій, Питель Василь, Гемза Йосиф, Гемза Марія.
В. 288. Дорош Тома.
В. 338. Гатако Петро.
В. 360. Фицик Микола.
В. 381. Шмир Петро, Корбило Іван.
В. 367. Андріїв Сидор, Мостова Ксеня, Мостовий Михайло.
В. 388. Думин Юзь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Федак Василь.
В. 17. Бойко Теодор, Пасічник Дмитро.
В. 20. Галант Антін.
В. 21. Окрепкій Василь, Окрепкій Дмитро, о. Ялечко Йосиф.
В. 29. Добропільський Василь.
В. 31. Пепер Марія, Пепер Августин.
В. 34. Говард Йосиф.
В. 50. Грешків Йосиф, Грешків Марія.
В. 71. Бойко Павло.
В. 74. Ласко Юлія.
В. 96. Зімко Григорій.
В. 97. Окрепкій Юрій.
В. 103. Магерівський Павло, Адамчук Марія, Магерівська Марія, Брендзій Гнат, Михайлишин Павло, Брендзій Розалія, Ман Текля, Кожушок Ілько, Стадник Михайло, Михайлишин Марія, Михайлишин Микола, Чабак Дмитро, Кудзінський Микола, Томащук Григорій, Задорожний Василь, Стадник Катерина.
В. 123. Радожицька Текля, Радожицький Яків.
В. 139. Врублевська Анна.
В. 146. Мерещак Яків, Цимбаляк Василь, Цимбаляк Марія, Ленчук Павло, Ленчук Юлія.
В. 173. Щерба Вероніка.
В. 204. Гоць Данило.
В. 218. Сліпенчук Катерина, Бурей Марія.
В. 242. Скибяк Олекса, Каламун Василь.
В. 282. Осухівська Марія, Осухівський Віктор.
В. 292. Гутник Петро, Седоряк Прокоп.
В. 330. Клауга Олекса.
В. 334. Савчук Іван, Стасів Йосиф.
В. 345. Гарасим Олена, Кузьма Марія, Касян Марія, Кузьма Іван, Гарасим Іван.
В. 350. Михайлишин Ілько.
В. 352. Лема Петро.
В. 356. Барна Михайло, Барна Марія.
В. 359. Гладкий Василь, Гладка Марія, Гладкий Михайло.
В. 361. Макарик Теодор, Макарик Андрій, Макарик Іван, Др. Демедчук Семен, Макарик Йосиф, Макарик Марія.
В. 382. Москалек Анна.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Федашко Лука, Грицишак Стефан.
В. 10. Хвалик Семен, Хвалик Феня, Хвалик Анна.
В. 16. Оришин Роман.
В. 20. Погодд Стефан.
В. 24. Грич Михайло.
В. 27. Шумило Іван.
В. 29. Ковальчик Михайло.
В. 30. Фиркал Ольга.
В. 31. Палик Іван.
В. 34. Фрилек Микола, Фрилек Катерина, Камінський Іван, Сикута Микола, Бандировський Іван, Дендга Василь.
В. 38. Нусь Олена.
В. 42. Сарацький Венедій.
В. 45. Старощак Анастазія.
В. 59. Фляк Марія.
В. 65. Др. Урбан І. Лаврентій.
В. 69. Когут Михайло, Щур Микола.
В. 79. Паробоцька Анастазія, Даровський Антін.
В. 83. Колесник Марія.
В. 85. Денесевич Іван.
В. 96. Юзаник Іван.
В. 105. Худобчук Лука.
В. 133. Васочанський Михайло.
В. 147. Біленький Іван, Печінка Максим, Федорович Іван.
В. 163. Бергацький Іван.
В. 172. Дідух Константин.
В. 173. Гарванко Антін.
В. 174. Міхалко Марія.
В. 175. Гайдук Василь.
В. 177. Жаржицький Марійн, Пилипів Анастазія, Біскуп Тереса, Пилипів Павло, Жаржицька Йосифа, Бронгард Бродислав, Пой Федор, Біскуп Іванна.
В. 179. Стецяк Семен.
В. 203. Фісоловиг Анна, Фісоловиг Стефан.
В. 209. Черавскій Іван.
В. 212. Бурка Анастазія.
В. 217. Демкович Аполонія, Бардавельський Ілько, Белей Василь.
В. 226. Гарбінський Іван.
В. 231. Іваніца Теодор.
В. 241. Каськів Анастазія, Каськів Павло.
В. 248. Гуцалюк Теодор, Гуцалюк Анна.
В. 253. Гаврилків Дмитро.
В. 266. Грицай Емілія, Підліська Марія, Дух Катерина, Підліський Петро, Дух Іван, Грицай Юрій.
В. 268. Омелян Іван, Громяк Петро, Громяк Данило.
В. 269. Петрик Зофія, Петрик Стефан.
В. 293. Дзюбан Михайло.
В. 304. Гаравусь Михайло, Гаравусь Ксеня, Новак Михайло.
В. 307. Стадник Ілько.
В. 308. Луць Антін.
В. 310. Барищак Стефан.
В. 315. Москвитин Павлина, Яворський Теодор.
В. 316. Легкий Василь, Петрів Андрій, Чорний Григорій, Заблоцький Лука, Петрів Марія, Зарицький Йосиф, Мацків Йосиф.
В. 335. Спасюк Евдоки, Спасюк Кирило.
В. 340. Масланий Микита.
В. 348. Дубрянський Іван.
В. 352. Сирогяк Павло.
В. 353. Ганкевський Дмитро, Юркевич Марія.
В. 356. Черока Франко.
В. 359. Пасічник Михайло.
В. 363. Лущишин Марія.
В. 364. Пекна Ксеня.
В. 367. Костів Іван.
В. 370. Довгий Петро.
В. 385. Максимів Мартин, Шабатура Володимир.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 6. Михайлишин Ілько.
В. 15. Шимра Стефан, Шибаль Гнат, Бовк Михайло, Бовк Марія, Бичек Катерина, Бичек Панько, Шибаль Евдокія, Гродзінський Іван, Шимра Ева.
В. 16. Мерещак Яків.
В. 26. Дроговничецький Василь.
В. 28. Москаль Анна, Бойко Павло, Калаус Ева, Калаус Василь, Скибяк Олекса.
В. 29. Федак Василь.
В. 34. Боднарчук Петро.
В. 41. Родницький Андрій.
В. 103. Магерівський Павло, Магерівська Марія, Адамчук Марія, Михайлишин Павло, Брендзій Гнат, Брендзій Розалія, Михайлишин Марія, Михайлишин Микола, Кожушок Ілько, Стадник Михайло, Ман Текля, Кудзінський Микола, Чабак Дмитро, Томащук Григорій, Задорожний Василь, Стадник Катерина.
В. 118. Шабінський Микола.
В. 119. Бурей Марія, Сліпенчук Катерина.
В. 128. Говард Йосиф.
В. 157. Канюк Анастазія, Канюк Павло.
В. 174. Брикса Марія, Брикса Григорій.
В. 180. Галант Антін.
В. 207. Василишин Онуфрій.
В. 212. Кулю Марія.
В. 219. Гладкий Василь, Гладка Марія, Гладкий Михайло.
В. 229. Радожицький Яків, Радожицька Текля.
В. 230. Пасічник Дмитро, Бойко Теодор.
В. 237. Лема Петро.
В. 296. Біда Василь.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 2. Бестерці Елисавета.
В. 8. Пилипишин Теодор.
В. 22. Герман Анастазія.
В. 23. Карп Олена.
В. 28. Падоляк Пилип.
В. 39. Хаймич Іван.
В. 43. Гичка Олекса.
В. 98. Шкот Гнат, Касян Стефан.
В. 106. Жилко Катерина.
В. 133. Озібко Василь, Мацевко Теодор.
В. 144. Свистун Федор.
В. 197. Гайдай Стефан.
В. 229. Кость Михайло.
В. 230. Цапяк Зомко.
В. 236. Гиряк Анна.
В. 262. Савчак Филимон.
В. 266. Рудський Йосиф.
В. 269. Готра Олена.
В. 270. Пігура Юлія.
В. 341. Порценталюк Яків.
В. 360. Хомяк Іван.
В. 361. Рибак Михайло.
В. 384. Попівчак Йосафат.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком міс. січня 1929 р. в У. Н. Союзі було повновплатних членів	20,381
З місяці січні 1929 р. принято нових	142
З місяці січні 1929 р. принято нанново	81
З місяці січні 1929 р. принято з переступними листами	73
З місяці січні 1929 р. принято з кляс обезпеченя	6
Разом	20,683
З місяці січні 1929 р. суспендовано	105
З місяці січні 1929 р. відійшли з переступними листами	56
З місяці січні 1929 р. відійшли до інших кляс обезпеченя	5
З місяці січні 1929 р. померли	25
Разом	192
З кінцем місяця січня 1929 р. в У. Н. Союзі було повноплатних членів	20,491

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРІЙ РІД

В класі Д.	на $ 100	14
В класі А.	на $ 250	398
В класі А.А.	на $ 500	5,822
В класі В.	на $ 750	886
В класі С.	на $1000	12,731
В класі В.В.	на $1500	272
В класі С.С.	на $2000	85

НОВІ РОДИ:

Обезпеченнє платне по смерти з вкладами до 70 року життя.

В класі О- 500	на $ 500	43
В класі О-1000	на $1000	34
В класі О-1500	на $1500	2
В класі О-2000	на $2000	1
В класі О-2500	на $2500	—
В класі О-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне по смерти з вкладами протягом 20 літ.

В класі Р- 500	на $ 500	40
В класі Р-1000	на $1000	56
В класі Р-1500	на $1500	—
В класі Р-2000	на $2000	3
В класі Р-2500	на $2500	—
В класі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне за життя з вкладами протягом 20 літ. (Ендавмент).

В класі Е- 500	на $ 500	43
В класі Е-1000	на $1000	54
В класі Е-1500	на $1500	4
В класі Е-2000	на $2000	2
В класі Е-2500	на $2500	—
В класі Е-3000	на $3000	—
Разом		20,491

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Кузмин Михайло.
В. 2. Воргач Дорота.
В. 3. Франкевич Юрій.
В. 16. Магомета Анастазія.
В. 34. Яців Микола, і
В. 44. Шварц Йосиф, Захарчук Володимир, Захарчук Ольга.
В. 50. Грешків Олена.
В. 53. Кіщак Марія, Кіщак Ефрозина.
В. 54. Трусевич Мирослав, Трусевич Стефан, Трусевич Марія.
В. 56. Палюх Іван, Рафа Розалія.
В. 62. Старости Дмитро.
В. 69. Бобик Анна, Боднар Марія, Боднар Олекса, Петрівський Богдан, Петрівський Володимир.
В. 86. Стець Юлія.
В. 96. Кіщак Стефан, Кіщак Василь, Мандзяк Володимир, Мандзяк Анна, Мандзяк Стефанія, Мандзяк Михайло, Сірій Іван.
В. 97. Окренко Анастазія, Окрепкій Юрій.
В. 105. Банах Володимир, Банах Ольга.
В. 114. Войт Зофія.
В. 120. Рент Олена.
В. 128. Пашко Анастазія.
В. 131. Ількі́в Михайло.
В. 133. Животко Анна, Животко Стефанія.
В. 136. Гойсан Ева.
В. 147. Бруцяк Іван, Горболевич Ольга, Климан Стефанія.
В. 183. Баран Володимир, Волошин Іларіон, Волошин Теодор.
В. 192. Сторожинська Іванна, Сторожинська Данеля.
В. 200. Квасниця Василь, Квасниця Анна, Квасниця Анастазія, Квасниця Іван.
В. 206. Бойко Евгенія, Бойко Богдан, Копитко Евгенія.
В. 217. Кумий Анна.
В. 230. Сосновський Володимир, Сосновський Михайло, Сосновський Стефан, Сосновська Анна, Сосновська Марія, Слосарчик Анна.
В. 234. Адамчук Анна, Скоренка Анна, Скоренка Юлія.
В. 236. Цибульська Олена.
В. 242. Скибяк Іван, Скибяк Юліян, Скибяк Семен.
В. 243. Швала Теодор.
В. 247. Заячковська Марія, Заячковський Роман, Заячковський Мирослав.
В. 262. Савчук Павло.
В. 273. Марцинко Ольга.
В. 276. Мазар Марія, Одеснович Дорота, Одеснович Василь, Одеснович Марія, Одеснович Ева, Одеснович Іван, Одеснович Михайло.
В. 288. Мадрига Ольга, Малговський Ярослав, Малговський Василь, Підгурська Анна.
В. 289. Дронь Михайло, Коритко Евген.
В. 295. Веньгер Микола.
В. 299. Шмігельська Філмена, Шмігельський Павло.
В. 301. Кришталь Уляна.
В. 309. Дамко Олена, Дамко Василь, Дамко Альфред.
В. 318. Гурин Андрій, Гурин Йосиф.
В. 331. Романюк Марія, Романюк Михайло, Романюк Петро, Романюк Стефан, Романюк Анна.
В. 351. Бальчинський Григ., Бальчинський Володимир, Бальчинська Евгенія, Бальчинський Едвард.
В. 361. Костишин Михайло, Костишин Володимир.
В. 365. Федорович Іван, Федорович Ольга.
В. 400. Бойко Іван, Бойко Анна, Бойко Марія, Бойко Стефанія, Чаяга Франко, Чаяга Владек, Чаяга Стефанія, Моцко Стефан, Моцко Анна, Мозиловський Михайло, Мозиловський Іван, Мозиловський Павло, Рокошевська Юлія, Рокошевський Михайло, Рокошевський Іван, Сеймовська Ангелія, Шотик Марія, Шотик Катерина, Шотик Олена, Шотик Зофія, Шотик Марія, Шотик Михайло, Шотик Елисавета, Шотик Ярослав, Шотик Іван, Шотик Ольга, Шотик Юліян, Воловечка Наталія, Воловечка Микола, Вусь Марія, Вусь Петро, Вусь Павло, Вусь Стах, Винарчик Емілія.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 70. Чуправська Олена, Чуправська Стефанія, Чуправська Ірина.
В. 73. Матович Емілія, Матович Володимир.
В. 76. Биндюга Михайло, Биндюга Анна.
В. 81. Колодницький Іван, Колодницька Кароліна.
В. 102. Півоварник Антін.
В. 112. Ананевич Іван.
В. 147. Горболевич Анна, Горболевич Михайло.
В. 166. Галушка Анна, Галушка Іван, Мігелич Теодор, Мігелич Михайло.
В. 177. Шевчук Анна, Шевчук Марія.
В. 268. Горешко Стефан, Горешко Анна.
В. 338. Гагатко Юрій, Гагатко Йосиф, Гагатко Ліза, Гагатко Едвард, Гагатко Іван, Гагатко Олена.
В. 367. Мостовий Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 50. Грешків Василь, Грешків Анна, Грешків Йосиф, Грешків Михайло, Грешків Іван, Грешків Ева.
В. 102. Цап Михайло, Василь Михайло.
В. 103. Адамчук Ірина, Брендзій Марія, Брендзій Михайло, Чабак Анна, Чабак Олена, Яблонський Віктор, Яблонський Іван, Магірювська Марія, Михайлишин Гнат, Стадник Іван, Стадник Олена.
В. 146. Цимбалак Катерина, Цимбалак Марія, Цимбалак Анна, Ленчук Павло.
В. 282. Осухівська Наталія, Осухівський Віктор, Осухівська Марія.
В. 334. Савчук Стефан, Савчук Іван.
В. 356. Барна Іван, Барна Йосиф.
В. 359. Гладкий Микола, Гладкий Володимир, Гладка Олена, Гладка Анна.
В. 361. Макарик Олена.
В. 364. Волянський Іван.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Багрій Іван, Багрій Іванна, Чижовський Олекса, Чижовський Стефан, Яворська Марія, Яворський Михайло, Ковик Михайло, Мішкевич Андрій, Шедлевська Текля, Збрик Василь, Збрик Анна, Збрик Марія, Збрик Стефанія, Збрик Михайло.
В. 10. Хвалик Василь, Хвалик Стефан.
В. 34. Фрилик Олена, Фрилик Стефан, Фрилик Володимир, Сикута Зофія, Сикута Роман, Сикута Зеновій.
В. 100. Турко Марія, Турко Емілія.
В. 147. Біленька Флорида, Біленький Евген, Пінішка Йосиф.
В. 177. Біскуп Альфонс, Біскуп Мечислава, Пилипів Броніслава, Пилипів Володимир, Жаржицький Броніслав.
В. 183. Куйбіда Марія.
В. 206. Груш Тимко.
В. 217. Ковба Анна, Ковба Дмитро, Ковба Іван.
В. 218. Береш Павло.
В. 239. Хмеляк Текля.
В. 243. Красота Стефанія.
В. 248. Гуцалюк Ольга.
В. 269. Петрик Марія, Петрик Богдан, Петрик Анна, Петрик Теодор, Петрик Іван, Петрик Петро, Петрик Михайло.
В. 316. Легкий Володимир, Легка Параска, Зарицький Іван, Зарицький Володимир.
В. 336. Кучубійчук Іван.
В. 385. Максимів Емілія, Максимів Йосифа.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 15. Бичек Йосиф, Бичек Марцелла, Шибаль Михайло, Шибаль Йосиф, Шибаль Павлина, Шимра Андрій, Шимра Михайло, Шимра Анна, Шимра Іван, Шимра Йосиф, Шимра Роман, Вовк Роман.
В. 28. Москалик Петро, Москалик Анна.
В. 47. Адамчук Ірина, Брендзій Марія, Брендзій Михайло, Чабак Анна, Чабак Олена, Яблонський Віктор, Яблонський Іван, Магірювська Марія, Михайлишин Гнат, Стадник Іван, Стадник Анна.
В. 90. Корбілка Василь, Корбілка Олекса, Корбілка Іван, Корбілка Марія, Корбілка Анна.
В. 174. Брикса Микола, Брикса Анна.
В. 219. Гладкий Микола, Гладкий Володимир, Гладка Олена, Гладка Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 3. Либа Василь.
В. 14. Супер Анна.
В. 44. Барна Йосиф.
В. 53. Малецкий Стефан.
В. 56. Рафа Анна.
В. 63. Турко Дмитро.
В. 65. Левчик Іван.
В. 70. Стеткевич Осип Данило.
В. 75. Пристаю Марія.
В. 99. Кутний Іван.
В. 108. Фургалик Микола.
В. 112. Іванчук Зофія.
В. 132. Хоцишак Стефан.
В. 136. Лупус Іван.
В. 162. Стельмах Мирон.
В. 217. Коник Петро, Квасниця Зофія.
В. 276. Роман Михайло.
В. 350. Брняк Марія, Брняк Параска.
В. 363. Голод Петро.

ПОМЕРШІ ДІТИ:

В. 5. Климишин Василь.
В. 7. Цвойкаль Йосифа.
В. 131. Артим Олекса.
В. 221. Канюга Марія.
В. 251. Сич Зофія.
В. 270. Ленчик Марія.
В. 300. Клим Андрій.
В. 342. Лещук Казимир.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком міс. січня 1929 р. в У. Н. С. було дітий членів	12,971
В місяці січні 1929 р. принято нових	147
В місяці січні 1929 р. принято нанново	28
В місяці січні 1929 р. принято з переступними листами	35
Разом	13,170
В місяці січні 1929 р. суспендовано	55
В місяці січні 1929 р. відійшли з переступними листами	35
В місяці січні 1929 р. відійшли до повнолітних членів	21
В місяці січні 1929 померли	8
Разом	108
З кінцем місяця січня 1929 р. в У. Н. С. було дітий членів	13,062

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

З класі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,131
В класі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	931
Разом	13,062

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком міс. січня 1929 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	33,352
В місяці січні 1929 р. прибуло повнолітних членів	110
В місяці січні 1929 р. прибуло дітий членів	91
З кінцем місяця січня 1929 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	33,553

УВАГА

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць січень 1929 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надалі бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (лютого) до свого відділу і вплатити нанново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця лютого 1929 року, то в марті 1929 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці самі члени, як повнолітні так і малолітні, котрі в місяці січні 1929 р. взяли переступні листи, а ще доси не зголосилися до іншого відділу або до головного відділу У. Н. Союза, мусять се зробити в місяці лютім 1929 р., бо на другий місяць, то є в марті 1929 року стратять всі членські права і могли би бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

ЗЛУКА ВІДДІЛІВ:

Тов. ім. Богдана Хмельницького, відділ 47-мий У. Н. Союза в Милвокі, Віс., злучився з Товариством ім. Івана Франка в Милвокі, Віс., і разом дальше будуть істнувати як один відділ У. Н. Союза число 103. Імена членів подається осібно в рубриці руху з переступними листами.

СПРОСТОВАННЄ ПОПЕРЕДНОГО МІСЯЧНОГО ЗВІТУ.

Отсим повідомляється, що з кінцем року 1928 було в У. Н. Союзі о три членів менше, як се було подано в звіті за місяць грудень. В місяцю січні прийшло повідомленнє, що попередного місяця, то є в грудни, померло три члени більше, як було виказано в місячних звітах. Позаяк закон вимагає, щоби в річнім справозданню були виказані всі померші члени того року, для того тих трох небіщиків мусіло ся ще зачислити як померших в грудни 1928 р. А се є: п. Йосиф Кунцо з відділу 132, Розалія Наливайко з від. 253, і Юстина Сербин з від. 321. Загальне число членів з кінцем 1928 р. є 20,381.

І. Каштанюк, гол. рекр. секр.

